ÜREYHUKUK

İŞÇİNİN FİİLİ GÖREVİNE UYGUN MESLEK KODUNUN BİLDİRİLMESİ YÜKÜMLÜLÜĞÜ VE YÜKÜMLÜLÜĞE AYKIRILIĞIN YAPTIRIMI

13.10.2023

Hazırlayanlar: Beyza Büyükağaççı, Enis Kadıoğlu

Sosyal Güvenlik Kurumu **("SGK")** tarafından 2012 yılında tüm meslek grupları için farklı olarak belirlenen meslek kodu uygulaması 01 Ocak 2018 tarihi itibariyle zorunlu hale getirilmiştir. İşbu yazımızda işveren tarafından meslek kodu bildirimine ilişkin yükümlülükler ve bu kapsamdaki yaptırımlar ele alınacaktır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 98. Maddesine eklenen 6728 sayılı Kanunun 16. Maddesi uyarınca vergi kanunlarına göre beyan edilmesi gereken muhtasar beyanname ile 31.05.2006 tarihli 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Kanunu **("Kanun")** uyarınca verilmesi gereken aylık prim ve hizmet belgesi tek bir kapsam dâhiline alınarak Muhtasar ve Prim Hizmet beyannamesi oluşturulmuştur. Akabinde Muhtasar Ve Prim Hizmet Beyannamesi Genel Tebliği ile uygulamanın usul ve esasları belirlenmiş, aşamalı olarak belirlenen geçişin yaygınlaştırılması kapsamında başta belirli illeri kapsar nitelikte getirilen yükümlülük 01.07.2020 tarihi itibariyle de tüm Türkiye geneli itibariyle uygulanmaya başlanmıştır.

Bu kapsamda, SGK'nin 2012 yılında uygulamaya koymuş olduğu meslek kodu uygulaması, 1 Ocak 2018 tarihi itibariyle işverenlerce bildirimi zorunlu hususlar kapsamına alınmış ve işverenler, çalışanları işe alırken işyerinde fiilen yapacakları veya yapmakta oldukları işe uygun meslek kodunu SGK'ye bildirmekle yükümlü hale getirilmiştir.

Aynı zamanda Kanun'un 102. Maddesinin birinci fıkrasının (n) bendinde düzenlenen; *"Muhtasar ve prim hizmet beyannamesinde, sigortalıların işyerlerinde fiilen yaptıkları işe uygun meslek adı ve kodunu, gerçeğe aykırı bildiren her bir işyeri için aylık asgari ücreti geçmemek üzere meslek adı ve kodu gerçeğe aykırı bildirilen sigortalı başına asgari*

ücretin onda biri tutarında idari para cezası uygulanır." hükmü uyarınca işverenlerin, çalışanların işyerinde fiilen yapmış olduğu işe uygun meslek kodunu prim hizmet beyannamesinde gerçeğe aykırı biçimde bildirir ise idari para cezası ödemek zorunda kalacağı düzenlenmiştir. Belirtmek gerekir ki söz konusu idari para cezası işyeri bazında ve her bir beyanname dönemi için tatbik edilmekte olup uygulama 2018 yılına ait Ocak ayına ilişkin beyannamelerden itibaren uygulanmaktadır.

İlgili Kanun'un 59. maddesi uyarınca işveren tarafından çalışanın fiilen çalıştığı işe ait meslek adının ve kodunun gerçeğe aykırı olup olmadığı hususu SGK'nin denetim ve kontrol amacıyla görevlendirmiş olduğu memurlar aracılığıyla denetlenmektedir.
Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yayımlanan 11.06.2021 tarihli *"Meslek Adı ve Kodu Değişiklikleri Hakkında Yapılacak İşlemler"* başlıklı Genel Yazı kapsamında açıklamak gerekir ki;

1. İşveren tarafından sigortalı işçisine ait meslek adı ve kodunun geçmişe yönelik olarak değiştirilmesi talebinde bulunması halinde, işverenin bu talebi yetkili kurum tarafından denetime tabii tutulmaksızın kabul edilerek **işverene bu sebeple idari para cezası tatbik edilmemektedir.**

2. Sigortalıların meslek adı ve kodu değişikliğine dair talepleri, meslek adı ve kodunun gerçeğe aykırı bildirildiğine dair SGK'ye yapılan ihbar ve şikâyetler sonucunda ihlalin tespit edilmesi halinde işyeri bazında ve her bir beyanname dönemi için **idari para cezası uygulanmaktadır.**

3. Meslek adı ve kodunun gerçeğe aykırı bildirildiğinin; mahkeme kararı, kamu idarelerinin denetim elemanları tarafından mevzuat gereğince yapılacak soruşturma, denetim ve incelemeler neticesinde veya kamu kurum ve kuruluşları ile bankalar tarafından düzenlenen belge veya alınan bilgilerden anlaşılması halinde söz konusu tespitlere göre işlem yapılarak işyeri bazında ve her bir beyanname dönemi için **idari para cezası uygulanmaktadır.**

Sonuç Olarak;

- 5510 Sayılı Kanun'da yapılan düzenleme uyarınca işverenler, çalışanları işe alırken işyerinde fiilen yapacakları veya yapmakta oldukları işe uygun meslek kodunu SGK'ye bildirmekle yükümlü hale gelmiş olup işbu yükümlülüğü yerine getirmemeleri halinde idari para cezası yaptırımı ile karşılaşmaları söz konusudur.
- Kanun hükmünün 01.01.2018 tarihinde yürürlüğe girmesi sebebiyle işverenler, idari para cezası uygulamasında Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi'ne geçiş yapıldığı tarih ve iller dikkate alınarak işleme tabii tutulur.
- İşverenin, sigortalıya ilişkin mevcut durum veya geçmişe yönelik meslek adı veya meslek kodunun değişiklik talebi halinde, işverenin talebinin denetime sevk edilmeksizin işleme alınacak olup idari para cezası tatbiki söz konusu değildir**.**
- Sigortalının meslek adı ve kodunun değişiklik talebi ile meslek adı ve kodunun gerçeğe aykırı bildirildiğine dair SGK'ye ihbar ve şikâyet edilmesi halinde şikâyet ve ihbar denetime intikal ettirilerek ilgili kurum tarafından yapılacak denetim sonuca göre gerçeğe aykırı bildirimin yapıldığı tespit edildiğinde idari para yaptırımı tatbik edilir.

ÜREYHUKUK
İsmail Paşa Sok. No: 77
34718 Koşuyolu, Kadıköy/İstanbul
Tel : +90 0216 327 27 00 pbx
Faks : +90 0216 327 27 44
https://www.urey.av.tr

Bu bilgi notu ve varsa ekleri, sadece bilgilendirme amacıyla tarafınızla paylaşılmıştır. Bu bilgi notu, uygun yasal tavsiye olmaksızın herhangi bir özel durumda veya somut olayda uygulanmamalıdır. Bu bilgi notu, diğer internet adreslerinin linklerini içerebilir, ÜreyhukuK kendisine ait olmayan web sitelerinden hiçbir şekilde sorumlu değildir ve herhangi bir web sitesi ile ilgili bilgileri, içeriği, sunumu veya doğruluğu onaylamaz, açık veya zımni herhangi bir garanti vermez. Bu bilgi notunun telif hakları ÜreyhukuK'a ait olup işbu bilgi notu ÜreyhukuK'un önceden yazılı izni olmaksızın çoğaltılamaz, çevrilemez ve değiştirilemez.